

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2008. gada 20. novembris)

par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropas Savienībā

(2008/C 319/03)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 149. panta 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Brīvprātīgo jauniešu mobilitāte ietilpst personu pārvietošanās brīvībā, ko aizsargā Līguma 18. pants.
2. Kopiena var pieņemt pasākumus, lai veicinātu brīvprātīgo jauniešu mobilitāti ar brīvprātīgo darbību organizētāju sadarbību, saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis ieteikums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai,
3. Padomes Regula (EEK) Nr. 1408/71 (1971. gada 14. jūnijs) par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā ⁽¹⁾, un saistīti noteikumi attiecas tikai uz tiem brīvprātīgajiem darbiniekiem, kuri ir apdrošināti saskaņā ar valsts tiesību aktiem par aizsardzību, tādēļ ar sociālo aizsardzību saistīti jautājumi reizēm var kavēt iesaistīšanos brīvprātīgās darbības citā dalībvalstī.
4. Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumā Nr. 2001/613/EK par studentu, apmācībās iesaistītu personu, brīvprātīgo darbinieku, skolotāju un instruktoru mobilitāti Kopienā ⁽²⁾ dalībvalstīs ir aicinātas saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un atbilstīgi valsts tiesību aktiem pieņemt

pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai brīvprātīgos darbiniekus un viņu ģimenes nediskriminētu mobilitātes dēļ, ievērojot attiecīgo sociālo aizsardzību, piemēram, veselības aprūpes un sociālās labklājības politiku.

5. Ieteikumā Nr. 2001/613/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Ieteikumā Nr. 2006/961/EK par pārrobežu mobilitāti Kopienā izglītības un apmācības nolūkā: Eiropas Mobilitātes kvalitātes hartā ⁽³⁾ ir tiešas norādes uz brīvprātīgiem darbiniekiem.
6. Padomes Direktīvā 2004/114/EK (2004. gada 13. decembris) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkā ⁽⁴⁾ ir paredzēta iespēja izsniegt īpašas uzturēšanās atļaujas trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz pieteikumu par atļauju iebraukt dalībvalsts teritorijā, lai veiktu brīvprātīgu darbu.
7. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcijā (2004. gada 15. novembris) par kopīgiem mērķiem jauniešu brīvprātīgā darba jomā un attiecīgi Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcijā (2007. gada 16. novembris) par kopīgo mērķu īstenošanu jauniešu brīvprātīgo darbību jomā ⁽⁵⁾ ir izklāstīti kopīgie mērķi jauniešu brīvprātīgā darba jomā, ierosināta labas prakses apmaiņa un savstarpējas mācīšanās pasākumi, lai stiprinātu to īstenošanu, un dalībvalstīs ir aicinātas apsvērt progresa mērīšanas praktiskās iespējas. Ar pēdējo rezolūciju ir arī aicināta Komisija iesniegt turpmākus priekšlikumus jauniešu brīvprātīgo darbību veicināšanai un atzīšanai.

⁽¹⁾ OV L 149, 5.7.1971., 2. lpp.
⁽²⁾ OJ L 215, 9.8.2001., 30. lpp.

⁽³⁾ OV L 394, 30.12.2006., 5. lpp.
⁽⁴⁾ OV L 375, 23.12.2004., 12. lpp.
⁽⁵⁾ OV C 241, 20.9.2008., 1. lpp.

8. Eiropas Parlaments 2008. gada aprīlī pieņēma ziņojumu par "Brīvprātīgā darba nozīmi ekonomiskās un sociālās kohēzijas veicināšanā", kurā dalībvalstis un reģionāla un vietēja mēroga iestādes aicināja atzīt brīvprātīga darba nozīmi sociālās un ekonomiskās kohēzijas veicināšanā, un ieteica sekmēt pārrobežu brīvprātīga darba projektus.

ATZĪST, KA:

1. Saistībā ar šo ieteikumu, pārrobežu brīvprātīgas darbības tiek raksturotas šādi: tās ir pieejamas visiem jauniešiem, iesaistīšanās tajās ir brīvprātīga un vispārējās interesēs, tās veic noteiktā laikposmā, tām ir skaidra struktūra, tās veic valstī, kas nav personas pastāvīgās dzīvesvietas valsts, par šīm darbībām nesāņemot atalgojumu vai sāņemot simbolisku samaksu un/vai sedzot radušos izdevumus. Brīvprātīgām darbībām nebūtu jārada negatīva ietekme uz potenciālām vai pastāvošām algotām darbavietām, nedz arī būtu tās jāaizstāj.

2. Brīvprātīgās darbības nozīmē bagātīgu neformālās izglītības un neformālu mācību kontekstu, kas stiprina jauniešu profesionālās spējas un kompetenci, uzlabo viņu nodarbinātības iespējas un solidaritātes apziņu, pilnveido sociālās spējas, sekmē integrāciju sabiedrībā un veicina aktīvu pilsoniskumu.

3. Eiropā ir plašs brīvprātīgo darbību klāsts, kuras organizē pilsoniskā sabiedrība un valsts iestādes. Šīs darbības būtu jāsauglabā, jāpilnveido, kā arī būtu jāatvieglo šādu darbību organizētāju sadarbība.

4. Pārrobežu mobilitāte Eiropā var būt būtisks līdzeklis, kā veicināt izglītību, nodarbinātību un reģionālu un sociālu kohēziju un palīdzēt uzlabot savstarpēju izpratni un aktīvi piedalīties sabiedrībā. Tas īpaši attiecas uz jauniešiem darba tirgū, kurā arvien lielāka mērā tiek novērtēta spēja pielāgoties un elastīgums.

5. Vietējas kopienas, kuras uzņem brīvprātīgos jauniešus gūst lielas priekšrocības no viņu darbībām, kuras var veikt daudzās jomās, piemēram, sociālās integrācijas veicināšanā, kultūras mantojuma saglabāšanā, solidaritātes stiprināšanā starp paaudzēm un vides aizsardzībā. Šādas darbības vienlaikus bagātina uzņēmējkopienas kultūras daudzveidību.

6. Atklātajā koordinācijas metodē jaunatnes jomā brīvprātīgās darbības ir uzskatītas par prioritāti, un tajā jau ir noteiktas daudzas labas prakses. Šajā kontekstā Eiropas brīvprātīgo dienests (EBD), ES Jaunatnes programmas darbība kopš 1996. gada, ir devis jauniešiem iespēju iesaistīties brīvprātīgā dienestā daudzās jomās. Pašreizējā programma "Jaunatne darbībā" papildina minēto rīcību.

7. Neskatoties uz minētajiem pūliņiem, joprojām var pastāvēt šķēršļi, kas kavē brīvprātīgo jauniešu pārrobežu mobilitāti Eiropā, tāpēc šā ieteikuma mērķis pirmām kārtām ir nodro-

šināt dalībvalstīm pamatu pastiprinātai sadarbībai, neskarot valstu situāciju daudzveidību.

8. Labāka brīvprātīgo darbību organizētāju sadarbība dažādās valstīs un plašāka dalīšanās informācijā var rosināt visus Eiropas jauniešus neatkarīgi no valstspiederības turpināt iesaistīšanos brīvprātīgās darbībās trešās valstīs.

9. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, jo brīvprātīgas darbības ir īpaši vērtīga mobilitātes iespēja tiem jauniešiem, kas parasti nevar tik lielā mērā vai nevar nemaz izmantot mobilitātes programmu priekšrocības.

AR ŠO IESAKA DALĪBVALTĪM:

A. Veicināt brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropā, uzlabojot gan pilsoniskās sabiedrības, gan valsts iestāžu brīvprātīgo darbību organizētāju sadarbības apstākļus dažādās valstīs, lai katram jauniešim būtu iespēja iesaistīties brīvprātīgā darbībā Eiropā, ja viņš to vēlas.

B. Šajā nolūkā, pienācīgi ņemot vērā attiecīgo valstu sistēmas un tiesību aktus brīvprātīgo darbību jomā un pašu valstu vispārējās prioritātes un esošās vietējās iespējas, kā arī valsts izdevumu režīmus, sekmēt šādu rīcības jomu attīstību:

1) uzlabot zināšanu līmeni par brīvprātīgām darbībām valsts teritorijā un darīt šo informāciju zināmu Eiropas Komisijai tālākai izplatīšanai;

2) darīt informāciju par brīvprātīgām darbībām ārzemēs viegli pieejamu jauniešiem, darbaudzinātājiem un tiem, kas ir aktīvi iesaistīti darbā ar jauniešiem un jaunatnes organizācijām;

3) visām atbilstīgajām iesaistītajām personām darīt pieejamu informāciju par tiesībām un iespējām, kas saistībā ar pārrobežu brīvprātīgām darbībām izriet no pastāvošajiem noteikumiem Eiropas un valsts līmenī;

4) veicināt informācijas apmaiņu par brīvprātīgu darbību iespējām ar citām dalībvalstīm un vienkāršot procedūras, kas jāievēro nolūkā atvieglot kādas dalībvalsts brīvprātīgo jauniešu piedalīšanos brīvprātīgās darbībās citā dalībvalstī;

5) attiecīgā gadījumā pieņemt elastīgu pieeju, lai attīstītu pārrobežu brīvprātīgo darbību iespējas Eiropā, piemēram:

— atbalstot Eiropas pārrobežu brīvprātīgo darbinieku uzņemšanas iespēju attīstību;

— atbalstot kontaktpunktu izveidi Eiropas brīvprātīgajiem jauniešiem, ja iespējams, piesaistot programmas "Jaunatne rīcībā" valsts aģentūras;

- veicinot tādu esošu Eiropas mehānismu izmantošanu, kas var uzlabot jauniešu mobilitāti, piemēram, mobilitātes kartes;
 - veicinot aktīvi darbā ar jauniešiem iesaistītu personu un jauniešu organizāciju pārrobežu mobilitāti;
 - atbalstot aktīvi darbā ar jauniešiem iesaistīto personu, jauniešu organizāciju, vietējo iestāžu un civildienestu informētības un mācību attīstību par jauniešu pārrobežu brīvprātīgām darbībām;
- 6) vairot jauniešu izpratni par to, cik nozīmīga ir kompetence dažādu kultūru jomā un valodu apguve, lai samazinātu šķēršļus viņu mobilitātei;
 - 7) mudināt brīvprātīgo darbību organizētājus izstrādāt pašnovērtējuma līdzekļus, ņemot vērā EBD pieredzi, lai nodrošinātu to pārrobežu brīvprātīgo darbību kvalitāti, kurās viņi piedalās;
 - 8) mudināt organizētājus gan sūtītājās dalībvalstīs, gan uzņēmējās dalībvalstīs sadarboties, lai radītu palāvību attiecībā uz brīvprātīgo jauniešu un pakalpojumu saņēmēju aizsardzību. Tam būtu jāietver pietiekama informācija par brīvprātīgajām darbībām, to organizētājiem un brīvprātīgajiem, lai ļautu abām pusēm pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par darbību piemērotību un lai nodrošinātu atbilstību jebkādam tiesiskajām prasībām;
 - 9) pastāvošos atbilstīgos ES forumos sīkāk izpētīt atbilstīgos sociālās aizsardzības noteikumus, lai pilnībā izmantotu ES un valsts tiesību aktos paredzētās iespējas;
 - 10) veicināt pienācīgu jauniešu brīvprātīgās darbības iegūtās kvalifikācijas atzīšanu attiecīgajās valsts kvalifikācijas

pamatstrukturās saskaņā ar Kopienas noteikumiem un saistībā ar atbilstīgām valsts kvalifikācijas atzīšanas sistēmām, ja tādas ir;

- 11) veicināt tādu ES mēroga instrumentu izmantošanu, kuri var sekmēt pārrobežu brīvprātīgās darbības, nodrošinot kvalifikāciju pārskatāmību, piemēram, "Europass", "Youthpass" un Eiropas kvalifikācijas pamatstrukturās;
- 12) pievērst īpašu uzmanību jauniešiem, kuriem ir mazāk iespēju, lai uzlabotu viņu piekļuvi brīvprātīgajām darbībām un jo īpaši pārrobežu brīvprātīgajām darbībām.

AR ŠO APSTIPRINA KOMISIJAS NODOMU:

- 1) atbalstīt dalībvalstis iepriekšminēto uzdevumu īstenošanā, izmantojot ES sadarbību jaunatnes jomā un konkrēti — atklāto koordinācijas metodi un programmu "Jaunatne rīcībā";
- 2) rosināt un sadarbībā ar dalībvalstīm organizēt informācijas un pieredzes apmaiņu par pilsoniskās sabiedrības un valsts iestāžu organizēto brīvprātīgo darbību organizētāju sadarbību;
- 3) izveidot Eiropas brīvprātīgo jauniešu brīvprātīgo darbību portālu, pamatojoties uz brīvprātīgā darba valsts portāliem, datubāzēm un konkrētām tīmekļa vietnēm, ja tādas pastāv;
- 4) sniegt ziņojumu Padomei četrus gadus pēc šā ieteikuma pieņemšanas, lai noteiktu, vai ierosinātie pasākumi ir efektīvi, un lai novērtētu, vai vajadzīgi turpmāki pasākumi.

Briselē, 2008. gada 20. novembrī